

Hænde, som jeg ikke ønsker, at de skulle have. Naar jeg har fremdraget dette Forhold, er det, fordi jeg er en Ven af den danske Folkekirke, og jeg ønsker ikke, at der skal foretages Skridt fra Kirkebestyrelsens Side, som kan svække Folkekirkens Anseelse og Betydning, og det er ikke, som det ærede Medlem for Køge (Alberti) mente, fordi jeg fandt en Fornøjelse i at optræde som særlig antiministeriel. Om dette Forhold vil jeg sige, at jeg er hverken ministeriel eller antiministeriel, jeg ser paa enhver Sag saaledes som den foreligger og bedømmer den efter sin egen Beskaffenhed. Jeg hører til dem, der gerne vil være med til at bidrage til, at Folketinget skulde anvende sin Tid til at gennemføre nyttige Reforme. For saa vidt kunde jeg gerne være Reformmand, men jeg har ikke fremdraget det, fordi jeg vilde optræde antiministeriel i dette Forhold, men kun fordi jeg repræsenterer en fynsk Valgkreds, og fordi dette Forhold er af en saadan Beskaffenhed, at en stor Del af Folkekirkens Præster ikke havde ment at kunne forsvare det, men have ønsket at misbillige det.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Sthyr): Naar jeg ikke for har taget Ordet om denne Sag efter den Omtale, som tidligere fandt Sted, er Grunden ikke den, at jeg skulde ønske at skyde mig ind under en andens Ansvar, men simpelthen den, at jeg helst havde ønsket at være fri for at paavise, af hvilken Art de Argumenter ere, som ere blevne førte frem under den Agitation, som en Del af Folkekirkens Præster have sat i Gang i denne Anledning. Da nu det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds (Berntsen) for Rigsdagen har gentaget disse Argumenter, og jeg i, hvad han har anført, ikke har truffet en eneste Tanke, som ikke har været fremme under Præsternes Agitation, maa han ogsaa tage Ansvaret for de Urigtigheder, han har fremført, hvad jeg nu skal tillade mig at belyse. For det første har det ærede Medlem gjort opmærksom paa, at den paa-gældende Stilling som Minister i de to tidligere Tilfælde, der have foreligget, kun varede i nogle faa Maaeder. Jeg skal da sige til det ærede Medlem, at i begge Tilfælde er der givet vedkommende Biskopper Tilsagn om, at deres Bispeembeder skulde holdes ledige for dem, saa længe de vare Ministre, og der var vist ingen, der tænkte sig, den Gang da Biskop Kierkegaard blev Minister, at han kun skulde være det i

nogle faa Maaeder. Han tog ogsaa mod dette Tilsagn. Deraf, at Kierkegaard blev Minister og fratraadte, gav det ærede Medlem en Fremstilling, som jeg ikke kan anerkende for historisk rigtig. Jeg tvivler ikke om, at han selv anser den for at være det, og jeg tvivler overhovedet ikke om, at han anser sine Argumenter for at være fuldstændig rigtige, lige saa lidt som jeg tvivler om, at de ærede Præster, der tidligere have fremført dem, ogsaa have anset dem for at være rigtige. Det var ikke Tilfældet, at de andre Biskopper havde udtalt deres Opposition i den Sag, inden Kierkegaard blev Minister, i hvert Fald ikke i en saadan Form, at der var nogen Grund til at vente, at der skulde blive en saadan Agitation, som der blev, da han blev Minister. Ærede Medlemmer, som kunne erindre Sagen, ville vide, at det gik saaledes til, at da Kierkegaard havde fremlagt sit Lovforslag, blev der fra hans Kollegers Side rejst en Agitation, som han, der var en sygelig og svag Mand, ikke følte sig i Stand til at bære, og saa tog han sin Afsked. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem er gammel nok til at huske Sagen; jeg for mit Vedkommende husker tydeligt, hvilken Uvilje der var mod de Biskopper, der paa denne Maade optraadte mod Kierkegaard, og jeg tror, at hvad der blev gennemført — det var ikke ham, men hans Efterfølger, der gennemførte Sagen — vandt almindelig Billigelse. Naar der derefter er fremdraget det andet Tilfælde i vor Folkekirke med Biskop Monrad, saa er det anførte heller ikke rigtigt. Sammenhængen er ikke den, at Monrad opgav sit Bispeembede, da han blev Minister. Sammenhængen er den, at da Monrad som ung Præst i 1848 havde været Minister, blev han gjort til Biskop. Da han senere af politiske Grunde blev afskediget, levede han 14 Aar uden noget kirkeligt Embede i forskellige Stillinger, og da han kom fra Ny Zeeland, og der ikke var noget Bispeembede ledigt, tog han mod et Præsteembede, som han beklædte i et Aar, indtil der blev et Bispeembede ledigt, men det er en ganske anden Sag. Og som det forholder sig med Monrad, forholder det sig ogsaa med Eksemplerne fra Norge. Det var ikke Tilfældet, at Dr. Bang havde været Biskop, inden han blev Statsraad; han var Professor ved Universitetet i Kristiania, saa vidt jeg ved paa en ekstraordinær Plads. Da han gik af som Minister, fik han et Kapellani, det er rigtigt, men det var et af de bedste Præsteembeder i Kristiania, og efter 10